

Transportstyrelsens allmänna råd om undantag för färd med breda fordon;

TSFS 2009:64

Utkom från trycket
den 2 juli 2009

beslutade den 24 juni 2009.

Transportstyrelsen beslutar följande allmänna råd.

VÄGTRAFIK

Allmänt

1 Dessa allmänna råd gäller prövning av ansökningar om undantag från bestämmelser om fordons eller fordonstågs bredd, lasten inräknad, i 4 kap. 15 § trafikförordningen (1998:1276) och i lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap. 1 § andra stycket 20 samma förordning.

2 I 13 kap. 3–5 §§ trafikförordningen (1998:1276) finns bestämmelser om vilka myndigheter som prövar ansökningar om undantag och under vilka förutsättningar undantag får medges. Där finns också bestämmelser om att undantag får förenas med särskilda villkor.

Definitioner

3 De beteckningar som används i dessa allmänna råd har samma betydelse som i lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner och i förordningen (2001:651) om vägtrafikdefinitioner.

Ansökan

4 En ansökan om undantag från bestämmelserna om fordons eller fordonstågs bredd bör vara skriftlig.

5 En ansökan bör innehålla

- sökandens (företagets eller motsvarandes) namn, adress, telefon- och telefaxnummer samt e-postadress,
- kontaktperson,
- transportens start- och slutpunkt, som inom tätort bör anges med gatadress eller motsvarande,
- önskad färdväg,
- önskat datum för färden eller färderna,

- fordonets eller fordonstågets registreringsnummer,
- fordonstågets bredd (om fordonsbredden utan last överskrider 260 centimeter),
- fordonsbredden (utan last),
- beskrivning av lasten,
- lastens mått (längd, bredd, höjd och vikt), och
- fordonets eller fordonstågets största bredd, lasten inräknad.

Färdvägsintyg

6 Om fordonets bredd, lasten inräknad, överskrider 450 centimeter eller där bredden överskrider 350 centimeter och totalhöjden överskrider 450 centimeter bör sökanden bifoga en redogörelse för kontroll av färdvägen (färdvägsintyg). Färdvägen och eventuella hinder för framkomligheten bör framgå av redogörelsen.

Prövning av ansökan

Lastens storlek och bredd

7 Lastens storlek bör betraktas som särskilt skäl för undantag endast om godset inte kan tillverkas eller emballeras i mindre delar utan att detta medför en väsentlig kostnad.

8 I 13 kap. 4 § trafikförordningen (1998:1276) finns bestämmelser om att undantag från 4 kap. 15 § trafikförordningen som föranleds av lastens bredd får medges endast om lasten är odelbar.

9 I Vägverkets föreskrifter (VVFS 2005:102) om transport av bred odelbar last finns bestämmelser om undantag för transport av odelbar last med en bredd av högst 310 centimeter och för viss last (fordon på band eller hjul och båtar) med en bredd av högst 350 centimeter.

Plåtar, skivor, byggplattor och liknande tunna godsenheter

10 Om tunna godsenheter kan transporteras stående så att breddöverskridande undviks bör deras storlek inte betraktas som ett särskilt skäl för undantag.

Hus och hussektioner

11 Undantag för transport av nyttillverkade hus och hussektioner bör, av hänsyn till trafiksäkerheten och framkomligheten, inte medges om bredden överskrider 415 centimeter.

Breda fordon

- 12** Undantag bör endast medges för färd med fordon som
- på grund av sin funktion måste vara bredare än 260 centimeter, eller
 - transporterar eller är avsett för att transportera odelbar last.

Samråd m m

Väghållningsmyndigheter

- 13** Innan beslut att medge undantag meddelas bör berörda kommunala väghållare och statliga väghållningsmyndigheter ges tillfälle att yttra sig i ärendet.

Polismyndigheter

- 14** När bredden för ett fordon eller fordonståg, lasten inräknad, överskrider 450 centimeter bör berörda polismyndigheter ges tillfälle att yttra sig över om undantag kan medges utan fara för trafiksäkerheten eller någon annan avsevärd olägenhet.

Lokala trafikföreskrifter

- 15** Innan undantag medges från lokala trafikföreskrifter med särskilda trafikregler om inskränkning till mindre bredd eller längd på fordon, fordonståg eller last än som tillåts i 4 kap. 15, 17 eller 17 a §§ trafikförordningen (1998:1276) bör samråd ske med den myndighet som har bemyndigande att meddela sådana föreskrifter.

Giltighets- och transporttider

Giltighetstid

- 16** Ett undantag enligt 13 kap. 3 § trafikförordningen (1998:1276) bör normalt ges en giltighetstid av högst en månad och gälla för högst en färd. Giltighetstiden för undantag för mer än en färd bör inte överstiga fem år.

Tider när färd inte bör ske

- 17** För färd med fordon vars bredd, lasten inräknad, överskrider 310 centimeter, bör undantag inte ges för
- fredag efter kl. 15.00,
 - dag före sön- och helgdag kl. 10.00–18.00,
 - sön- och helgdag kl. 12.00–20.00, och
 - då tät trafik förväntas.

Färd i mörker

18 Om bredden överskrider 310 centimeter bör undantag inte medges för färd i mörker

- måndag till fredag kl. 06.00–09.00, och
- måndag till torsdag kl. 15.00–20.00.

Innehåll i beslutet

19 Beslutet bör innehålla följande uppgifter:

- Kapitel och paragraf för de förordningsbestämmelser undantaget omfattar samt förordningens rubrik och författningsnummer.
- Eventuella undantag från 3 kap. 7 § första och andra stycket, 9 § första och tredje stycket, 11 § och 12 § första stycket 3, 9 kap. 1 § första stycket 1 och 2 och 2 § trafikförordningen (1998:1276).
- Eventuella undantag från lokala trafikföreskrifter.
- Fordonets registreringsnummer, om fordonsbredden utan last överskrider 260 centimeter.
- Beskrivning av lasten.
- Största medgivna bredd.
- Färdens start- och slutpunkt, inom tätort med gatuadresser eller motsvarande.
- Färdväg eller vägnät, om bredden överskrider 350 centimeter.
- Giltighetstid.
- Förbehåll om att beslutet kan återkallas.

Vid undantag för färd med mobilkran bör ett villkor vara att föraren ska inneha körkort som ger rätt att köra tung lastbil.

20 Beslutet bör förenas med villkor att

- medgivandet bara gäller under förutsättning att villkoren i beslutet följs,
- beslutet eller en kopia av det ska medföras vid färd och på tillsägelse visas upp för en polisman eller en bilinspektör,
- undantaget inte gäller för färd vid nedsatt sikt (exempelvis vid dimma, tätt snöfall eller snörök),
- föraren, innan färden påbörjas, ska förvissa sig om att färdvägen är framkomlig med hänsyn till vägarbeten, höjd- eller sidohinder m.m., samt
- om när färd får ske.

Breddmarkeringsskyltar

21 På fordonets sidor ska finnas en breddmarkeringsskylt, se bilaga, figur 1 och 4. Skylten ska vara placerad så nära fordonets yttre begränsningslinje, lasten inräknad, som möjligt och så att den är väl synlig framifrån.

Varningsskyltar

22 Fordonet ska vara försett med varningsskyltar, se bilaga, figur 2 och 4. Skyltarna ska vara väl synliga framifrån och bakifrån. Den framåtriktade skylten ska vara placerad under vindrutans nedre kant eller med skyltens underkant högst 2,0 meter över körbanan.

Rektangulära skyltar (reflexanordningar)

23 Baktill på fordonet ska finnas rektangulära skyltar (reflexanordningar) enligt 25 kap. 1–7 §§ Vägverkets föreskrifter (VVFS 2003:22) om bilar och släpvagnar som dras av bilar. Last på dragfordon ska vara markerad så som bil. Last på tillkopplat fordon ska vara markerad som släpfordon.

Skyltarna ska i sidled vara placerade så nära fordonets yttre begränsningslinje, lasten inräknad, som möjligt och väl synliga bakifrån.

Varningslykta

24 Fordonet ska vara försett med minst en varningslykta som avger blinkande orangegul ljus. Lyktan ska uppfylla kraven i 26 kap. Vägverkets föreskrifter (VVFS 2003:22) om bilar och släpvagnar som dras av bilar.

Vid färd i dagsljus ska lyktan vara påslagen endast när transporten inkräftar på ett annat körfält.

Färd i mörker

25 Vid färd under mörker, i skymning eller gryning, och i övrigt när väderleksförhållandena eller andra omständigheter gör att det behövs, ska breddmarkeringsskyltarna och varningsskyltarna vara belysta och varningslyktorna påslagna.

Dessutom ska den yttersta delen av fordonet, lasten inräknad, i stället för vad som sägs i 3 kap. 83 § trafikförordningen (1998:1276), märkas ut

– framtill med två lyktor som visar vitt ljus framåt och med vita reflexer, och

– baktill med två lyktor som visar rött ljus bakåt och med röda reflexer.

Lyktorna ska vara placerade enligt bilagan figur 4. Lyktorna ska ha en ljusstyrka på minst 40 och högst 100 candela.

Särskilda villkor för färd med fordon som är bredare än 310 centimeter

26 För färd med fordon vars bredd, lasten inräknad, överskrider 310 centimeter bör beslutet dessutom förenas med villkor enligt 27–33.

Varningsbil

27 En varningsbil ska utom tättbebyggt område föras cirka 200 meter framför eller, vid färd på väg med mittremsa, mitträcke eller motsvarande bakom den breda transporten.

Vid färd inom tättbebyggt område bör avståndet vara mindre. En varningsbil får varna för högst tre fordon eller fordonståg.

28 Varningsbilen ska vara en personbil eller en lastbil med en totalvikt av högst 4,5 ton. Andra fordon får inte kopplas till varningsbilen.

29 Varningsbilens förare ska inneha körkort som ger rätt att köra tung lastbil.

30 Varningsbilen ska vara försedd med varningsskyltar som är väl synliga framifrån och bakifrån, se bilaga, figur 3). Skyltarna ska vara placerade högre än vindrutans övre kant. Vid färd i mörker, skymning och gryning, ska skyltarna vara belysta.

31 Varningsbilen ska vara utrustad med minst en varningslykta som kan avge blinkande orangegult ljus. Lyktan ska uppfylla kraven i Vägverkets föreskrifter (VVFS 2003:22) om bilar samt släp- och efterfordon som dras av bilar och vara påslagen vid färd i mörker. Vid färd i dagsljus bör lyktan vara påslagen endast när transporten inkräktar på körfält för mötande trafik.

32 Det ska finnas en annan radioförbindelse än telefonförbindelse mellan varningsbilen och transportfordonet. Fordonens förare ska kunna tala med varandra på ett språk som båda behärskar.

33 Vid undantag för färd på motorväg i dagsljus med fordon eller fordonståg, vars bredd är högst 350 centimeter, lasten inräknad, kan villkoren om varningsbil enligt 27–32 utgå.

På motorvägar med stor trafikmängd bör dock villkoren om varningsbil gälla även i dagsljus.

Särskilda villkor för färd med fordon som är bredare än 450 centimeter

34 För transport som är bredare än 450 centimeter bör beslutet dessutom förenas med villkoren i 35–36.

35 Transporten ska eskorteras av vägtransportledare eller polis.

36 Föraren av transporten ska se till att radioförbindelse upprättas med varningsbil, eskorterande vägtransportledare eller polis och att fordonens förare kan tala med varandra på ett språk som samtliga behärskar.

37 Ska transporten eskorteras av vägtransportledare bör vägtransportledaren kontaktas i god tid före planerad transport. Ska transporten eskorteras av polis ska polismyndigheten kontaktas minst en vecka före den planerade transporten.

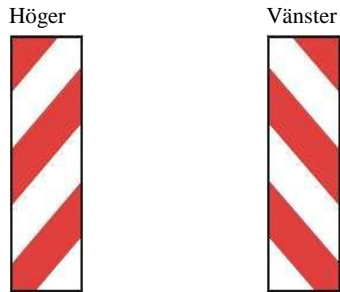
På Transportstyrelsens vägnar

STAFFAN WIDLERT

Anita Jormsjö
(Vägtrafikavdelningen)

Bilaga

Figur 1
Breddmarkeringsskyltar (framåtriktade) (p 21)

Bredd \geq 200 mm
Höjd \geq 700 mm
Röd fluorescerande
Vit reflekterande
Fältbredd = 100 mm

Figur 2
Varningsskyltar för transportfordon
(p 22)

Figur 3
Varningsskylt för varningsbil
(p 30)

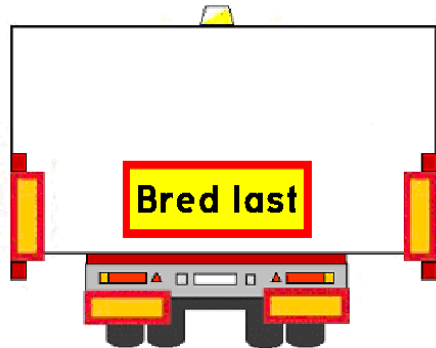
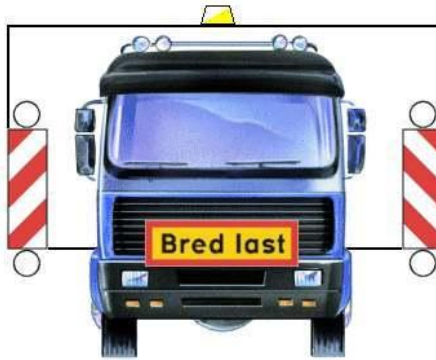
*Rekommenderad
skyltstorlek
1280x410 mm*

*Bård
Fluorescerande
röd
Bredd=55 mm*

*Fält
Reflekterande
Gult*

*Text
Typsnitt: Tratex
Färg: Svart
Storlek: höjd=170/124 mm
(versaler/gemener)*

Figur 4
Skyltar och lyktor vid transport i mörker
(bilden är inte skalenlig)

Röda lyktor bakåt

Lyktorna ska normalt placeras med en lykta ovanför och en lykta under den rektangulära skylten (reflexanordningen).

Utmärkning bakåt på en släpvagn.

(Last som är placerad på ett motordrivet fordon skal vara markerad med skyltar för tung lastbil (p 23)).